

‘Simpeler pensioenfonds heeft de toekomst’

Pensioenfondsen zijn geweldige instellingen. De deelnemer krijgt een veelvoud van zijn inleg terug, stelt Tobias Bastian. Hij vindt wel dat de governance een stuk eenvoudiger kan.

Ik erger me al langer aan de negatieve teneur rondom pensioen. Aan onjuiste berichtgeving en polariserende meningen. Mijns inziens is dit de wortel aan de bijl van veel pensioenfondsen. Daar komt een woud aan wet- en regelgeving bovenop. Veel pensioenfondsen houden hierdoor op te bestaan. Ik vind dat jammer en zorgelijk. Pensioenfondsen zijn niet-commerciële instellingen die gebouwd zijn op de begrippen collectiviteit en solidariteit. Wie kan daar nu op tegen zijn?

Als voorbeeld noem ik de discussie over korten. Kortten is uiteraard onwenselijk. Maar veel deelnemers doen alsof korten een rampzalige gebeurtenis is. Al die deelnemers vergeten dat ze van elke €100 die zij ontvangen van hun pensioenfonds, zelf slechts €10 tot €15 euro hebben ingelegd. De rest komt van hun werkgever, van de Belastingdienst die zowel belastinguitstel als -afstel toestaat, en van het beleggingsrendement.

Stel dat er 2% gekort moet worden. We horen dan niemand over de pakweg €12 zelf ingelegde premie die is aangegroeid tot €100 euro. Maar als die €100 euro wordt verlaagd tot €98, is de wereld in rep en roer. Dan zijn pensioenfondsen kwalijke instellingen. Mensen hebben geen idee wat ze zichzelf aandoen. Noem mij één ander financieel product dat ervoor zorgt dat €12 inleg leidt tot een uitkering van €98. Ik ken ze niet.

Zeuren

Dat wil niet zeggen dat de pensioensector perfect is. Maar zeuren en afbreken lost niks op. Wat op korte termijn wel mogelijk is, is om de uitvoering van pensioenregelingen te verbeteren. Pensioen simpeler te maken. Hoezo een kostendekkende premie berekenen op drie verschillende disconteringsvoeten: actuele rente, gemiddelde rente of verwacht rendement? En dan de laagste uitkomst kiezen, om er vervolgens achter te komen dat we maar 75% van de kostprijs betalen (denk aan de premiedekkingsgraden van 75% van sommige grote fondsen).

Beste wetgever en toezichthouder: ga terug naar één disconteringsvoet. Beste pensioenfondsen: zorg ervoor dat je de daaruit volgende kostendekkende premie ook ontvangt. Als we dat de afgelopen decennia consequent hadden gedaan, was er nu geen kortingsdiscussie geweest. Je hoeft geen actuaris of jurist te zijn om te begrijpen dat dit voor het begrip voor pensioenfondsen al veel goeds zou doen.

Een andere verbetering is om de hele kerstboom van al die interne gremia binnen een pensioenfonds en externe partijen rond een pensioenfonds, af te tuigen. Wat te denken van een bestuur, commissies, een bestuursbureau, een raad van toezicht, een verantwoordingsorgaan, sleutelhouders, risicomangers, actuarissen, accountants, externe toezichthouders. Drie, vier of vijf 'lines of defense' in het kader van risicomanagement. Is het echt allemaal nodig voor een non-profit instelling?

Uiteraard moet het pensioenvermogen professioneel worden beheerd. Maar kan het niet wat simpeler? Waarom twee verschillende interne gremia voor toezicht en verantwoording. En twee externe nationale toezichthouders? En twee externe controleurs (actuaris en accountant)? Kunnen we die interne en externe gremia niet samenvoegen? Dat scheelt uren aan overleg en verlaagt de uitvoeringskosten.

223 wetsartikelen

Derde voorbeeld: wet- en regelgeving. De voorloper van de huidige Pensioenwet, de Pensioen- en Spaarfondsenwet, telde in hoogtijdagen 39 artikelen. De huidige Pensioenwet telt er 223. Dat heeft de wet niet beter en duidelijk gemaakt. Zo moeilijk hoeft pensioen toch niet te zijn? We beogen slechts financiële bescherming na het werkzame leven te bieden.

Dat brengt me op de verplichtstelling. Waarom een verplichtstelling in de lucht houden en fiscaal faciliteren tot een niveau van €110.000, terwijl we de 1,3 miljoen zzp'ers met vaak lage inkomens niet de mogelijkheid geven om pensioen op te bouwen? Lang niet iedereen uit die groep wil dit, maar is bescherming voor deze werkenden niet veel belangrijker dan pensioenopbouw over het salarisdeel tussen pakweg €60.000 en €110.000 van een werknemer? Verplichtstelling voor zzp'ers is misschien een brug te ver, maar de mogelijkheid tot deelname aan pensioenfondsen zou al helpen.

Dit zijn slechts vier voorbeelden van mogelijke verbeteringen die ertoe leiden dat pensioenfondsen in stand blijven in plaats van worden afgebroken. In mijn recent gepubliceerde boek 'Pensioenfonds van de toekomst' staan er nog

enkele genoemd. Ik heb diverse pensioenexperts gesproken en de meesten zijn het met mij eens dat het simpeler moet.

Ik hoop degenen die zich nu bezighouden met de uitwerking van het pensioenakkoord hier ook rekening mee houden. Laten ze voorkomen dat het stelsel nog ingewikkelder wordt. Bouw niet nog een stelsel naast het huidige. En laten we ophouden spelregels te wijzigen als de uitkomsten ons niet bevallen.

Maak pensioenen weer simpel. Het leven is al moeilijk genoeg.

Tobias Bastian werkt bij Sprenkels & Verschuren. Hij heeft onlangs het boekje [Pensioenfondsen van de toekomst gepubliceerd.](#)

Verwisseling euro's en guldens leidt veertien jaar later tot pensioenverlaging

Een deelnemer van het Spoorwegpensioenfonds zag eind 2016 zijn uitkering met 35% verlaagd worden, nadat het fonds ontdekte dat het in 2002 euro's en guldens door elkaar had gehaald. Het fonds heeft daarmee onrechtmatig gehandeld.

Dat staat in een arrest van het gerechtshof in Arnhem.

Het fonds heeft zich niet gehouden aan zijn wettelijke plicht om correcte informatie te verschaffen, aldus het hof, door de deelnemer zo'n lange tijd een te hoog pensioenbedrag voor te spiegelen. Dat gebeurde in upo's, maar ook bij een speciaal voor de deelnemer gemaakte berekening naar aanleiding van diens scheiding, evenals bij toekenning van het pensioen per september 2016. Twee maanden later, in november 2016, kreeg de man te horen dat er een fout was gemaakt. Daarop werd het pensioen fors verlaagd: van ruim €5000 naar ruim €3200 bruto per maand.

De fout is te traceren naar een waardeoverdracht vanuit de vorige pensioenfondsen van de deelnemer, ABP en Stork. Daarbij had hij een inkomen

van €75.000 opgegeven, maar het Spoorwegpensioenfonds voerde 75.000 gulden in – wat werd herrekend tot €34.000. Dat leidde tot toekenning van te veel ‘pensioenjaren’ onder de destijds nog geldende eindloonregeling.

Fonds: geen sprake van meer vergelijkbare fouten

Fouten in pensioenadministraties liggen de laatste tijd onder een vergrootglas, onder meer door een publicatie in De Groene, waarin **geconcludeerd** werd dat het vertrouwen van deelnemers in een goede pensioenafrekening onterecht is. Minister Koolmees wil nu dat uitvoerders elke deelnemer die daarom vraagt volledig en verifieerbaar zijn pensioen kunnen **voorrekenen**.

Het Spoorwegpensioenfonds laat weten dat het de fout betreurt. Ze werd opgemerkt bij het doorvoeren van een wijziging in het dossier, zegt een woordvoerder. De fout is hersteld en bovendien is onderzocht of een dergelijke fout vaker voorkomt in de administratie, aldus de woordvoerder. ‘In dit specifieke geval was hier geen sprake van. De laatste jaren zijn verschillende stappen ondernomen om de foutgevoeligheid van onze administratie verder te verkleinen, zoals het automatiseren van processen en vereenvoudigen van de regeling’, aldus het fonds.

Schade moet aangetoond worden

Het hof Arnhem wees eind januari arrest in de zaak, waarin de erfgenamen inmiddels de rol van eiser hebben, na het overlijden van de deelnemer.

Het pensioenfonds hoeft de toezegging van €5000 pensioen per maand, of het corresponderende nabestaandenpensioen, niet na te komen van het hof. De man ontleende zijn aanspraken immers aan het reglement en niet aan de door het fonds verstrekte (foute) opgaves en berekeningen, aldus het hof.

Er is wél onrechtmatig gehandeld, meent het hof: het Spoorwegpensioenfonds verzaakte zijn plicht om correcte informatie te verschaffen (artikel 45 Pensioenwet). Van eigen schuld bij de deelnemer is geen sprake, meent het hof.

Het fonds zal dus schade moeten vergoeden. Daarvoor moet de schade wel worden aangetoond. De erfgenamen moeten onderbouwen dat de man, als hij eerder geweten had van het lagere pensioen, een alternatieve voorziening zou hebben getroffen en hoeveel rendement dat zou hebben opgeleverd.

ECB heeft nauwelijks speelruimte over, waarschuwt Lagarde

De huidige lage rente maakt het lastig voor de ECB en andere centrale banken om bij een eventuele neergang van de economie het beleid verder te verruimen. De gereedheidskist van de ECB is vrijwel leeg.

Die waarschuwing gaf president Christine Lagarde van de ECB donderdag af in het Europees Parlement. Een dag eerder had ze al aangegeven dat de uitbraak van het coronavirus tot nieuwe onzekerheid voor de wereldeconomie leidt en dat ECB de economische gevolgen van deze besmetting nauwlettend volgt. Als gevolg van de uitbraak zijn in vooral China fabrieken gesloten en zijn veel vluchten geannuleerd.

'Significant' beperkt

In het Europees Parlement verklaarde Lagarde dat fundamenteel gewijzigde economische trends in combinatie met de nasleep van de financiële crisis de rentestanden omlaag heeft geduwd. 'Deze omgeving van lage rente en lage inflatie heeft de mogelijkheden van de ECB en ook van andere centrale banken significant beperkt om wereldwijd in het geval van een economische neergang het monetaire beleid te versoepelen', aldus Lagarde.

Door te spreken over een significante beperking van mogelijkheden gebruikt Lagarde stelligere bewoordingen dan tijdens de laatste persconferentie na de vergadering van het beleidscomité. Analisten speculeerden donderdag dat het een manier kan zijn van de ECB-president om regeringen er nog eens op te wijzen dat ze met hun begrotingsbeleid meer kunnen doen om de economie draaiende te houden. Lagarde heeft daar de afgelopen maanden meer dan eens toe opgeroepen en doelt dan ook op Duitsland en Nederland.

Steeds zichtbaarder

Ze lijkt er tevens mee aan te duiden dat de negatieve bijeffecten van het huidige ruime monetaire beleid steeds zichtbaarder worden. Het dreigt de stabiliteit van de financiële markt te ondermijnen, doordat banken minder winst behalen en de prijzen van aandelen, obligaties en huizen tot onhoudbare

niveaus worden opgedreven. Vicepresident van de ECB Luis de Guindos waarschuwde deze week dat de bijeffecten van het huidige monetaire beleid 'meer tastbaar' worden.

In een poging de economische gevolgen van de uitbraak van het coronavirus beter te kunnen opvangen is in Thailand de rente al verlaagd. De centrale bank van de Filipijnen heeft al duidelijk gehint met een vergelijkbare rentestap te komen.

Vergelijking met sarsvirus

Hoofdeconoom Philip Lane van de ECB zei eerder deze week de uitbraak van het coronavirus te vergelijken met die van het sarsvirus enkele jaren geleden. 'De geschiedenis leert dan het effect op economie de korte termijn voelbaar kan zijn, maar dat er geen blijvende schade optreedt.'

Lanes voorganger Peter Praet — wiens termijn onlangs afliep — zei donderdag bij Bloomberg-tv bezorgd te zijn dat de financiële markten iedere keer als er een schok komt voor de economie meteen verwachten dat centrale banken met maatregelen zullen komen.

Koolmees: 'Apf belangrijke speler bij consolidatie in pensioensector'

In relatief korte tijd hebben algemeen pensioenfondsen zich ontwikkeld tot belangrijke speler bij de consolidatie in de pensioensector, aldus minister Koolmees. Het aandeel in de pensioensector is nog wel klein.

Dat staat in een [brief](#) aan de Tweede Kamer. Hierin geeft Koolmees een overzicht van de stand van zaken bij algemeen pensioenfondsen (apf'en). Jetta Klijnsma, de voorganger van Koolmees op het pensioendossier, had die beloofd bij de behandeling van het wetsvoorstel voor het apf.

Als pensioenuitvoerders stoppen, dan kiezen ze vooral bedrijfstakpensioenfondsen en apf'en als bestemming, schrijft Koolmees. 'Consolidatie naar ondernemingspensioenfondsen komt nauwelijks voor en

consolidatie naar verzekeraars beperkt', aldus de minister. Het zijn vooral opf'en die stoppen. Van 2014 tot en met 2018 waren dat er 114, tegenover zeventien bpf'en, één beroepspensioenfonds (dat van de notarissen) en één apf (dat van Delta Lloyd).

Koolmees vermeldt niet welke bestemming de gestopte uitvoerders hebben gekozen, maar geeft wel aan waar het pensioenvermogen en de deelnemers heen zijn gegaan.

Collectieve waardeoverdrachten

Sinds de afgifte van de eerste vergunning voor een apf, halverwege 2016, is €9,4 mrd vermogen naar apf'en gegaan via collectieve waardeoverdrachten. Bpf'en kregen er €7,2 mrd bij en verzekeraars €3,6 mrd. Naar het buitenland ging €2,5 mrd aan pensioenvermogen.

Bpf'en kregen er de meeste deelnemers bij: 115.000, tegenover 79.000 voor de apf'en en 72.000 voor de verzekeraars.

Het overzicht van Koolmees loopt tot halverwege vorig jaar. De overdrachten van de opf'en van ANWB (€1,8 mrd) en Randstad (€1,3 mrd) naar een apf zijn hierin bijvoorbeeld niet meegenomen. De minister merkt zelf op dat de cijfers een momentopname zijn: collectieve waardeoverdrachten nemen vaak veel tijd in beslag en op een ander meetmoment kan de balans er anders uitzien. Dit laat onverlet dat apf'en volgens hem in 'relatieve korte periode een belangrijke speler zijn geworden binnen consolidatiebewegingen'.

Aandeel in pensioensector

Het aandeel van apf'en in de pensioensector is nog klein. Zo stond het belegd vermogen van apf'en eind 2018 volgens Koolmees op €13,5 mrd, goed voor een aandeel van 1%. In dit getal is ook het apf van Unilever meegenomen. De vier apf'en van verzekeraars en Volo beheerden op dat moment samen zo'n €10 mrd, constateerde Pensioen Pro in een inventarisatie.

De premies die de apf'en binnenkrijgen, €194 mln in 2018, zijn goed voor 0,6% van het totaal. Het aantal deelnemers (actief, slapend en gepensioneerd), 108.000 eind 2018, is ook 0,6% van het totaal.

PNO Media ontslaat bestuurslid

Het bestuur van pensioenfonds PNO Media heeft bestuurslid Ruud Leyendekker tussentijds ontslagen. Volgens Leyendekker gebeurde dit, nadat hij zijn afwijkende standpunt over het bestuursmodel naar buiten had gebracht.

Leyendekker (68), die gepensioneerden vertegenwoordigt in het bestuur, zegt dat hij tijdens een vergadering op 5 december van het bestuur met vertegenwoordigers van DNB, in het bijzijn van de raad van toezicht van PNO Media, zijn eigen mening heeft gegeven. Daarmee ging hij in tegen de gedragsregel binnen het fondsbestuur, dat het met één mond praat over bestuursbesluiten.

De mening van Leyendekker ging over het in november genomen besluit om te kiezen voor een 'paritair-plus'-bestuursmodel, met toevoeging van twee onafhankelijke experts voor risicomanagement en vermogensbeheer. Het bestuur heeft zo'n 2,5 jaar gepraat over een nieuw bestuursmodel en de invulling daarvan.

'Niet serieus naar alternatieven gekeken'

Leyendekker vindt dat het bestuur onvoldoende doordacht heeft gekozen voor een 'praktische invulling' en een verkleining van het paritaire bestuur, door drie vacatures niet te vervullen. Een alternatief was bijvoorbeeld een omgekeerd gemengd bestuursmodel geweest, met professionele uitvoerende bestuursleden. Leyendekker stelt dat het bestuur niet serieus naar alternatieve bestuursvormen heeft gekeken, en dat hij zich niet gehoord voelt in zijn pleidooi om daar dieper in te duiken.

'Uiteindelijk kan een kleiner paritair bestuur ook een goede oplossing zijn. Maar ik vind dat het bestuur eerst had moeten inventariseren wat de snel veranderende pensioenomgeving de komende jaren van het bestuur vraagt', zegt hij. 'Het had ook moeten nagaan aan welke criteria het bestuur zou moeten voldoen, welke competenties vereist zijn en welk bestuursmodel met welke invulling qua mensen en taken daarbij zou passen.'

'Disproportioneel'

Hoewel hij zegt zijn eigen mening ‘voorzichtig en bescheiden’ te hebben gegeven, zegde een overgrote meerderheid van het bestuur binnen enkele dagen het vertrouwen in hem op.

‘Omdat ik dit volkomen disproportioneel vond, heb ik me bewust niet teruggetrokken. Ook niet nadat diverse bestuursleden zware druk op me hadden uitgeoefend om op te stappen’, reageert hij. ‘Ik zie dat juist niet als een “koninklijke weg” die mijn reputatie beschermt. Voor mij voelt dat eerder als beschadiging van mezelf, als weggelopen en gezichtsverlies. Ik zou daarmee mijn principes verloochenen.’

Volgens Leyendekker heeft het bestuur het advies van de raad van toezicht om hem niet te ontslaan genegeerd. De raad van toezicht had volgens hem voorgesteld om de verhoudingen te verbeteren met externe bemiddeling, en bovendien gewezen op de risico’s van een drastische stap als ontslag.

Het toezichtsorgaan refereerde daarbij aan het onderzoek dat DNB al uitvoert naar de bestuurlijke effectiviteit van PNO Media, zegt Leyendekker. In het jaarverslag over 2018 staat dat DNB zich bij dat onderzoek richt op ‘versterking van het bestuur’. Volgens Leyendekker heeft zowel DNB als de raad van toezicht aangegeven dat het bestuur voor de aansturing van het fonds ‘ontwerpgericht’ zou moeten werken, en niet werkende-weg aanpassingen moet doen.

Sinds 2014 in bestuur

Leyendekker trad in 2014 toe tot het bestuur van PNO Media en werd in 2018 voor vier jaar herbenoemd. Hij was tot zijn ontslag voorzitter van de beleggingscommissie van het pensioenfonds. Hij is penningmeester van VGOMedia, de vereniging van gepensioneerden in de media. Die heeft laten weten de gang van zaken zeer te betreuren en heeft bij het pensioenfonds aangedrongen op een spoedige vervanging.

Leyendekker zegt dat hij niet per se terug hoeft in het bestuur. ‘Het is de vraag of ik met mijn aandacht voor het fondsbelang nog in het huidige bestuur pas. Maar ik zal de beleggingscommissie wel missen. Die werkte prima. En het bestuur vond dat ook.’

Fonds: vertrouwen ontbreekt

Nelly Altenburg, de onafhankelijk voorzitter van het fonds, wil niet inhoudelijk op de kwestie te ingaan. Ze bevestigt wel dat Leyendekker geen deel meer

uitmaakt van het bestuur als gevolg van het 'ontbreken van vertrouwen' in hem bij het bestuur.

Ze benadrukt dat er geen sprake was van integriteitsschendingen door Leyendekker en dat diens vertrek niets te maken heeft met zijn positie als voorzitter van de beleggingscommissie. Altenburg wil niet zeggen of de vacature van Leyendekker nog wordt ingevuld.

Toezichthouder DNB was niet bereikbaar voor commentaar. Edith Snoeij, de voorzitter van de raad van toezicht van PNO Media, liet weten niet te willen reageren op de kwestie. Het verantwoordingsorgaan van het fonds maakte duidelijk dat het nog geen standpunt over de kwestie heeft geformuleerd.

Expertgroep EU: lidstaten vrijlaten met pensioen

De Europese Unie moet niet proberen om pensioen op Europees niveau verder te harmoniseren. Wel zou meer regulier overleg nuttig zijn.

Dat staat in het [eindrapport](#) van de zogeheten 'High Level Group' over pensioen, een eind 2017 ingestelde expertgroep die de Europese Commissie van advies dient over pensioenzaken.

De expertgroep adviseert de EU om het te houden bij de huidige 'minimale harmonisatie' van pensioenregelgeving, waarbij de lidstaten flexibiliteit hebben bij het invullen van prudentiële eisen aan pensioen. Voordat de EU nieuw beleid ontwikkelt, zoals gestandaardiseerde Europese pensioenproducten, moet ze rustig het effect van de huidige IORP2-regels onderzoeken.

De expertgroep raadt de EU wel aan om lidstaten te helpen, met een 'blauwdruk' voor het ontwerp van een goede dc-regeling en methodes om het budgettaire effect op lange termijn te meten van fiscale stimulering van pensioen.

Het zou ook goed zijn als er op Europees niveau een vast 'forum' over pensioen bestond waar sociale partners, pensioenaanbieders, vertegenwoordigers van deelnemers, pensioenexperts en Europese instellingen met elkaar kunnen overleggen.

Esg

Lidstaten en EU zouden samen methodes kunnen ontwikkelen om de esg-
risico's op lange termijn van pensioenaanbieders te onderzoeken, suggereert
de expertgroep.

Aan lidstaten adviseert de groep onder meer om tweede pijler te stimuleren en
hierbij extra te letten op de positie van mensen met lagere inkomens en
zzp'ers. Belangrijk is ook om niet al te vaak het beleid en de fiscale
mogelijkheden te veranderen, meent de groep. 'Aanpassing van regels kan de
positie van deelnemers verbeteren maar ook het vertrouwen ondermijnen.'

Andere aanbevelingen zijn invoering van doorgaande pensioenopbouw bij
ouderschaps- en zorgverlof en het onderzoeken van de haalbaarheid van een
curriculum voor 'minimale financiële opvoeding', om financiële geletterdheid
en bekendheid met 'uitdagingen' voor pensioen als langlevensrisico en inflatie
te vergroten.

Deelnemers

In de groep zaten vertegenwoordigers van Europese vakbonden en werkgevers,
de directeur van pensioenfondskoepel PensionsEurope, Europese
toezichthouder Eiopa, evenals onafhankelijke experts, waaronder de Belgische
hoogleraar Yves Stevens. Het register vermeldt geen Nederlandse deelnemers
aan de groep.

De komst van de groep was overeengekomen in de wetgeving voor IORP 2, die
eind 2016 werd aangenomen. De Europese Commissie heeft in december 2017
een *instellingsbesluit* genomen voor de groep. De expertgroep heeft vanaf
september 2018 een jaar en drie maanden gewerkt aan het rapport.

'Pensioenspaarders in de derde pijler worden flink benadeeld'

**Werknemers bouwen in de regel pensioen op via de tweede pijler van ons
pensioenstelsel. Als je als zzp'er, ondernemer of werknemer zonder pensioen
zelf een potje wilt opbouwen, ben je aangewezen op de derde pijler van ons
pensioenstelsel. Beide pijlers hebben als doelstelling: het fiscaal faciliteren
van een oudedagsvoorziening.**

De politiek maakt zich zorgen over het aantal werkenden dat geen pensioen opbouwt. Naast alle zelfstandigen zijn er ook nog eens 856.000 werknemers zonder pensioen. Daarom is het vreemd dat wie op de derde pijler is aangewezen, fors wordt benadeeld.

Het meest opvallend is het premiepercentage van 13,3%. Deze valt in het niet bij de pensioenpremies in tweede pijler. Zeker voor wie al wat ouder is.

Minstens zo vervelend is dat in de derde pijler het inkomen van het vorige kalenderjaar bepaalt hoeveel je dit jaar mag inleggen. Hierdoor heeft een starter het eerste jaar geen mogelijkheid om pensioen op te bouwen. Als werknemer bij een werkgever zonder pensioenregeling heb je een vergelijkbaar probleem. Als jouw vorige werkgever wél een pensioenregeling in de tweede pijler bood heb je nauwelijks jaarruimte in de derde.

Het zorgt er ook voor dat mensen met een wisselend inkomen – zoals veel ondernemers – in jaren dat ze veel verdienen weinig jaarruimte hebben en in jaren dat ze weinig verdienen juist veel. Terwijl je in goede jaren juist flink wat opzij wilt zetten.

Ook het inhalen van gemist pensioen in voorgaande jaren is lastiger in de derde pijler. Jaren waarin je geen pensioen hebt opgebouwd kun je inhalen via de zogeheten reserveringsruimte. Die is moeilijk te berekenen en fors beperkt. Zzp'ers en ondernemers beginnen meestal niet meteen geld vast te zetten voor later. Na een paar jaar van ondernemerschap willen ze dit inhalen. Maar dan worden ze aan alle kanten beperkt. Om onduidelijke redenen mag je de gemiste ruimte niet in een keer inhalen. Er geldt een beperking van 17% van de premiegrondslag van het vorige jaar. Bovendien geldt een jaarlijks maximum.

Ten slotte houdt de derde pijler geen rekening met parttimers. In de tweede pijler mag gerekend worden met een parttimefranchise. In de derde pijler moet je de volledige franchise aftrekken, waardoor parttimers nauwelijks jaarruimte hebben.

Het pensioenakkoord kondigde een arbeidsvormneutraal pensioenkader aan. Dat betekent dat de verschillen tussen beide pijlers rechtgetrokken moeten worden. Een zzp'er met inkomsten gelijk aan iemand in loondienst moet tot hetzelfde pensioenresultaat kunnen komen.

Sjaak Zonneveld is directeur van BrightPensioen. Dit ingezonden artikel verscheen eerder in het FD.

